

Република Србија
Комисија за заштиту конкуренције

**Права и обавезе странака код којих се спроводи
ненајављени увиђај¹**

---

¹ Ово обавештење је информативног карактера и има за циљ да странкама у поступку пружи основне информације о надлежности Комисије за заштиту конкуренције да спроведе ненајављени увиђај, њиховим правима и обавезама у току спровођења ненајављеног увиђаја и могућим санкцијама у случају онемогућавања спровођења увиђаја. Овај документ не представља званично тумачење одредаба Закона о заштити конкуренције, нити представља правни акт. Странке у поступку се упућују да се о својим правима и обавезама у поступку пред Комисијом обратe својим правним саветницима или пуномоћницима.

Комисија за заштиту конкуренције је независна и самостална организација, која врши јавна овлашћења у складу са Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ 51/09 и 95/13). Комисија, између осталог, води поступке испитивања повреде конкуренције, као што су рестриктивни споразуми и злоупотреба доминантног положаја, утврђује повреде конкуренције и одређује меру заштите конкуренције (у виду плаћања новчаног износа) и друге мере у складу са Законом.

Комисија, у складу са одредбама Закона, има надлежност да спроводи ненајављени увиђај у поступцима испитивања повреде конкуренције.

Ненајављени увиђај спроводе овлашћена лица Комисије, у складу са одредбама Закона о заштити конкуренције и Закона о општем управном поступку, а у оквиру овлашћења која су одређена Закључком о спровођењу увиђаја, који доноси председник Комисије.

Овлашћења службених лица Комисије

- да **уђу и прегледају пословне просторије**, возила, земљиште и друге просторије у седишту странке и осталим местима где странка или треће лице обављају пословне и друге активности
- да **изврше проверу пословних и других докумената**, без обзира на начин на који се та документа чувају. Ово подразумева и претрагу електронске документације и то не само претрагом по кључним речима (keyword search) која је уграђена у рачунаре, већ и употребом форензичке опреме, коју користе овлашћена лица Комисије
- да **одузму, копирају или скенирају пословну документацију**, а уколико због техничких разлога то није могуће, овлашћено лице може одузети пословну документацију и задржати је онолико колико је потребно да се направе копије те документације. Копирање електронске документације се може вршити употребом форензичке опреме (*Forensic IT tool*)
- да **запечате све пословне просторије и пословна документа** за време увиђаја
- да **узму од заступника странке или њених запослених усмене или писмене изјаве**, као и документа о чињеницама које су предмет увиђаја, а ако је неопходна писмена изјава, овлашћено лице мора одредити датум до којег таква изјава мора бити достављена
- да **одреди привремено одузимање исправа и ствари**
- да обављају остале радње у складу са циљевима поступка

Обавеза странке у поступку да сарађује са овлашћеним лицима Комисије

Странка у поступку је дужна да омогући несметано спровођење ненајављеног увиђаја, који је Закључком одредио председник Комисије у складу са одребама чл. 41. и 53. Закона. У том смислу, законски заступник и друга запослена лица или лица ангажована од стране странке су, између осталог, дужна:

- да омогуће овлашћеним лицима Комисије улазак у пословне просторије
- да омогуће овлашћеним лицима Комисије приступ пословној документацији и другим затраженим документима, без обзира на начин на који се та документа чувају
- да омогуће овлашћеним лицима Комисије приступ рачунарима и другим електронским уређајима који се налазе у пословним просторијама учесника на тржишту, што подразумева давање лозинке за рад на рачунарима, приступ серверу и сл.
- да поступају у складу са налозима овлашћених лица, који се односе на привремену забрану употребе рачунара, мобилних телефона и других видова комуникације, привремено блокирање рада компјутерске мреже и др.
- да овлашћеним лицима пруже одговоре на питања у вези са просторијама, стварима и документима, који су предмет увиђаја и да на други начин активно сарађују са службеним лицима Комисије.
- да на све друге начине у потпуности и активно сарађују са овлашћеним лицима Комисије у спровођењу увиђаја

Права странке у поступку

Странка у поступку, у чијим пословним или приватним просторијама се спроводи ненајављени увиђај, има право да од службених лица Комисије захтева:

- да се легитимишу, односно да покажу своје службене легитимације
- да се упозна са предметом поступка и разлозима за спровођење увиђаја, као и да затражи да јој се предају Закључак о покретању поступка и Закључак о спровођењу увиђаја
- да присуствује увиђају, да комуницира са овлашћеним лицем Комисије које предводи тим Комисије и да даје потребна објашњења у вези са садржином документације која је предмет увиђаја
- да документа, која представљају поверљиву комуникацију у смислу одредбе члана 51. Закона, буду посебно означена и да се издвоје из документације која се прикупља у оквиру ненајављеног увиђаја
- да затражи од службених лица Комисије примерке записника о спровођењу увиђаја и списак прикупљене документације и ствари, која су копирана или привремено одузета приликом спровођења ненајављеног увиђаја

Присуство адвоката

- Странка у поступку има право на присуство адвоката у току спровођења ненајављеног увиђаја.

У случају да није присутан у тренутку доласка службених лица Комисије, **спровођење увиђаја се неће одложити до доласка адвоката.** Службена лица Комисије ће одмах приступити обезбеђивању просторија, ствари и документације које су предмет увиђаја. Након доласка адвоката, службена лица Комисије ће га обавестити о предмету увиђаја и до тада предузетим радњама.

Комуникација између странке у поступку и пуномоћника/адвоката која се односи непосредно на поступак представља привилеговану комуникацију, у смислу одредбе члана 51. Закона.

Санкције у случају онемогућавања спровођења увиђаја

У случају да законски заступник странке или друга запослена лица или лица ангажована од стране странке не поступи у складу са законском обавезом сарадње са службеним лицима Комисије приликом спровођења увиђаја, Комисија ће предузети следеће мере:

- учеснику на тржишту ће бити изречена мера процесног пенала, у складу са чланом 70. Закона
- против лица која спречавају, нападну или учествују у групи која спречавају службено лице Комисије у вршењу службене радње, биће поднете кривичне пријаве (чл. 322. - 324. Кривичног законика)
- против лица која онемогуће службена лица да изврши увид у пословне књиге или другу докуметнацију, просторија и других припадајућих објеката, биће поднете кривичне пријаве (чл. 237 Кривичног законика)
- спровођење увиђаја ће бити омогућено уз присуство и асистенцију припадника МУП-а
- спречавање спровођења увиђаја ће бити оцењено као отежавајућа околност приликом утврђивања мере заштите конкуренције (новачног износа), уколико у поступку буде утврђено постојање повреде конкуренције